

20 lat działalności Fundacji Akademii Medycznej we Wrocławiu.

2 października 2012 roku minęło 20 lat od rozpoczęcia działalności gospodarczo-statutowej Fundacji Akademii Medycznej we Wrocławiu. Warto przypomnieć, że akt założycielski Fundacji podpisali : w imieniu Akademii Medycznej we Wrocławiu jej ówczesny Rektor prof. dr hab. Zbigniew Knapik, reprezentujący „Polifarb” Wrocław S.A – Prezesi mgr inż. Edward Płatek i mgr inż. Zdzisław Kobyłt oraz Dyrektor Przedsiębiorstwa Państwowego Wytwórni Pomp Hydraulicznych PZL –Wrocław mgr inż. Jan Kryła, który aktualnie przewodniczy Radzie Fundacji. Pierwszym Przewodniczącym Rady Fundacji był jeden z inicjatorów jej powołania Profesor dr hab. Maciej Zabel. Wśród inicjatorów założenia FAM należy też wymienić ówczesnego dyrektora Akademii dra nauk med. Andrzeja Kaisera. W statucie fundatorzy zapisali następujące cele:

- udzielanie pomocy w rozwijaniu ochrony zdrowia nadzorowanej przez Akademię Medyczną we Wrocławiu,***
- wspomaganie badań naukowych prowadzonych przez placówki naukowe i badawcze AM,***
- poprawianie zaopatrzenia AM w aparaturę naukową, diagnostyczną i terapeutyczną oraz środki lecznicze,***
- pomoc w kształceniu i podnoszeniu kwalifikacji kadry naukowej i Medycznej AM i Szpitali Klinicznych.***

Fundusz założycielski Fundacji wynosi **6000 zł**. Przy czym 3000 zł w gotówce wnieśli „Polifarb” (1000 zł) oraz PZL-Wrocław (2000 zł). Akademia Medyczna przekazała na własność Fundacji meble i sprzęt biurowy wycenione na 1000 zł oraz strugarkę grubościówkę o wartości szacunkowej 2000 zł.

W ciągu 20 lat Fundacja zarobiła na realizację celów statutowych prawie **20 mln złotych**, czyli pomnożyła fundusz założycielski Fundacji **ponad 3 tys. razy**. Ok. 10% tych środków stanowiły darowizny, reszta została wypracowana w działalności gospodarczej Fundacji. Wśród znaczących darczyńców Fundacji należy wymienić: Elektrownię Turów, KGHM, Dolnośląskie Gazownie, Jeleniogórską „Jelfę”, Wrocławski „Viscoplast”, Wrocławską Elektrociepłownię , Wytwórnię Pomp Hydraulicznych PZL, Miejskie Zakłady Ciepłownicze Wrocław, Wałbrzyskie Zakłady Koksownicze , TAURON Polska Energia. Krótką historię działalności gospodarczo-statutowej FAM ilustrowaną liczbami przedstawia poniższe zestawienie :

przychodów, dochodów oraz wydatków na realizację celów statutowych:

Rok	Dochód na cele statut.	wydatki na cele statut.	Przychody
	tys. zł	tys.	tys. zł
1992	1,6	-	
1993	17,1	42,00	159,90
1994	100,0	-	335,30
1995	162,5	162,80	688,20
1996	249,8	171,30	949,30
1997	403,7	367,70	1 423,10
1998	466,1	261,30	1 710,50
1999	303,2	87,90	1 448,10

2000	540,5	47,00	2 097,70
2001	372,8	382,10	2 476,20
2002	1 040,3	348,30	3 439,30
2003	743,5	681,70	3 279,60
2004	1 169,9	992,20	4 271,70
2005	1 146,5	1 236,60	4 478,30
2006	954,9	983,90	3 922,70
2007	1 254,9	948,20	5 234,60
2008	1 997,5	1 459,90	8 637,30
2009	1 857,7	1 213,28	9 438,56
2010	2 342,6	2 549,60	11 693,80
2011	2 416,1	2 632,00	11 986,30
2012 pr	2 340,0	1 700,00	12 790,00
Σ	19 878,0	16 267,8	90 460,46

Ponad 90% środków na cele statutowe generuje działalność gospodarcza FAM. W ciągu minionych 20 lat następowało stałe rozszerzanie działalności gospodarczej Fundacji i powiększanie jej zdolności do generowania nadwyżki finansowej przeznaczanej na realizację celów statutowych, co ilustruje powyższe zestawienie danych.

W dotychczasowej historii działalności i gospodarczej FAM możemy wyodrębnić trzy okresy:

- 1) Lata 1993-1998, w których jedynym stałym przedsięwzięciem gospodarczym była organizacja kursów przygotowawczych na studia medyczne (organizowaliśmy też kursy doskonalące dla lekarzy, które szybko zostały zdominowane przez stowarzyszenia oraz inne organizacje korporacyjne lekarzy). Poza tym zdobywaliśmy z pomocą naszych uczonych umowy na testowanie leków (głównie z Jelfy) oraz materiałów opatrunkowych (z Viscoplastu). Rozpoczęliśmy też w tym czasie organizację i sprzedaż usług diagnostycznych. Przeciętne roczne przychody w tym okresie wyniosły **ok. 880 tys. zł**, dochody na cele statutowe - **ok. 233 tys. zł**, a wydatki - **156 tys. zł**.
- 2) Lata 1999-2007, w których zorganizowaliśmy i zarejestrowaliśmy 5 jednostek leczniczo-diagnostycznych: Przychodnię POZ, Poradnię Genetyczną i Pracownię Badań Molekularnych (dnaFAM) - w 1999 roku oraz Pracownię Badań Mikrobiologicznych (MicroFAM) i Pracownię Diagnostyki Analitycznej (LaBoFAM) - w 2007 roku. Ta ostatnia stała się też dla studentów AM laboratorium praktycznej nauki zawodu analityka medycznego. Proces organizacji tych jednostek zakończyliśmy wdrożeniem jesienią 2007 roku Systemy Zarządzania Jakością opartego o międzynarodowe wymagania zawarte w normie PN-EN ISO 9001:2001. W ten sposób powstała średniej wielkości organizm gospodarczy funkcjonujący zgodnie z wymogami międzynarodowych norm, nad przestrzeganiem których czuwa Pełnomocnik Zarządu ds. Systemu Zarządzania Jakością (funkcję tę pełni Skarbnik Fundacji) oraz powołany zespół audytorów.
Przeciętne roczne przychody w tym czasie wyniosły **ok. 3,1 mln zł**, dochody - **ok. 840 tys. zł** a wydatki na cele statutowe - **ok. 634 tys. zł**
- 3) Największy skok przychodów, dochodów oraz wydatków na cele statutowe miał miejsce w latach 2008-2012, co wiąże się z otwarciem kolejnych dwóch podmiotów leczniczych: Pracowni Hemodynamiki w Kłodzku oraz przychodni podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) w Nowej Rudzie. Oba przedsięwzięcia są realizowane w

ściśle współpracy z SP ZOZ w Kłodzku. Jesienią 2010 roku Polskie Centrum Certyfikacji potwierdziło kolejnym certyfikatem funkcjonowanie w Fundacji Systemu Zarządzania Jakością.

Przeciętne roczne przychody w tym okresie wzrosły do ok. **10,8 mln** złotych, dochody na cele statutowe – do ok. **2,2 mln** zł a wydatki – do ok. **2,0 mln** zł.

Biorąc pod uwagę to co najważniejsze w działalności gospodarczo-statutowej Fundacji – wypracowywanie środków na realizację celów statutowych, to w latach 2008-2012 zdolność do generowania nadwyżki finansowej na cele statutowe wzrosła prawie 10-krotnie w porównaniu z przeciętnym rocznym dochodem wypracowywanym w pierwszych 6 latach funkcjonowania FAM.

(Graficzna ilustracja wpływu zmian w działalności gospodarczej na dochody i wydatki Fundacji na cele statutowe –patrz prezentację)

Ten prawie 10-krotny wzrost przeciętnych rocznych dochodów na cele statutowe w latach 2008-2012 w porównaniu z latami 1993-1998 pozostawał w ścisłym związku z największymi w historii działalności gospodarczej inwestycjami, które Fundacja zrealizowała w ostatnich pięciu latach. Prawie **1,0 mln** złotych zainwestowaliśmy w modernizację i remonty naszych przychodni podstawowej opieki zdrowotnej we Wrocławiu i Nowej Rudzie. Ok. **1,4 mln** złotych wydaliśmy na sprzęt i niezbędne do ich instalacji roboty budowlane , urządzając pracownię Hemodynamiki i Elektrofizjologii w Kłodzku. W rezultacie tych inwestycji nastąpiły znaczne ilościowe i jakościowe zmiany w majątku Fundacji oraz w źródłach ich finansowania, co ilustruje poniższe zestawienie danych oraz załączona graficzna ilustracja.(patrz prezentację)

Zmiany wartości majątku Fundacji i źródeł jego finansowania.

Tab. . Zmiana wartości i struktury aktywów Fundacji.

Wyszczególnienie w tys. zł	2007	str	IX2012	str	różnica
Aktywa ogółem, w tym:	1.834,6	100%	4.757,7	100%	+2.923,1
A. Aktywa trwałe ,w tym:	148,9	8%	2.182,8	46%	+2.033,9
1.budynki i budowle	-	-	893,7	19%	+893,7
2.urządzenia techniczne	139,0	8%	1244,6	26%	+1105,6
B.Aktywa obrotowe, w tym:	1.685,7	92%	2.574,9	54%	+ 889,2
1.należności krótkoterminowe	1.210,5	66%	2.500,7	53%	+ 1290,2
2.środki pieniężne	475,2	26%	74,2	1%	- 401,0

Jeszcze w 2007 roku ponad 90% majątku Fundacji stanowiły należności oraz środki pieniężne na kontach bankowych.

W wyniku poczynionych inwestycji po raz pierwszy w historii działalności gospodarczej Fundacji po stronie aktywów i pojawiły się budynki i budowle, natomiast wartość urządzeń technicznych wzrosła prawie dziewięciokrotnie. Większość przyrostu wartości urządzeń technicznych wiąże się z zakupami aparatury diagnostyczno-leczniczej dla pracowni Hemodynamiki i Elektrofizjologii, z których pochodzi dziś ok. 40% przychodów i dochodów z działalności gospodarczej FAM.

W związku z tym, że cały, wypracowany w Fundacji zysk idzie na finansowanie wydatków związanych z realizacją celów statutowych, jedynym źródłem finansowania działalności inwestycyjnej Fundacji stały się kredyty i pożyczki. W rezultacie po raz pierwszy w historii działalności gospodarczo-statutowej Fundacji po stronie źródeł finansowania majątku pojawiły się zobowiązania długoterminowe, co ilustruje poniższe zestawienie zmian wartości i struktury źródeł finansowania majątku.

Tab. Zmiana wartości i struktury pasywów.

	2007	str	IX2012	str	różnica
Pasywa ogółem, w tym:	1.834,6	100%	4.757,7	100%	+2.923,1
A. Kapitał (fundusz) własny,	1.431,1	78%	2.312,7	49%	+1616,0
B. Zobowiązania ogółem w tym:	403,4	22%	2.445,0	51%	+2041,6
-zobowiązania długoterminowe	-	-	866,3	18%	+ 866,3
-zobowiązania krótkoterminowe	403,4	22%	1.578,6	33%	+1.175,2

Wydatki na cele statutowe.

Z zarobionych w ciągu 20 lat prawie 20 mln złotych, dotychczas Fundacja wydała na realizację celów statutowych prawie 16 mln złotych.

Najwięcej dotychczas środków poszło na zakup sprzętu medycznego dla podległych AM Klinik: *od urządzeń ultrasonograficznych, laparoskopu, echokardiografu poczynając, a na narzędziach chirurgicznych, stołach operacyjnych, kardiomonitorach i fotelikach stomatologicznych kończąc.*

W sumie Fundacja sfinansowała zakupy sprzętu medycznego na kwotę **prawie 8 mln zł**. Niektóre z tych zakupów wspierały nie tylko działalność leczniczą ale także badawczą. Przykładem może być *zakup laparoskopu* dla Kliniki Chirurgii Dziecięcej, *systemu elektroforezy 2 –F* dla Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych, Zawodowych i Nadciśnienia Tętniczego czy też procesora próżniowo-ciśnieniowego dla Katedry Patomorfologii i Cytologii Klinicznej.

Kolejną grupę wydatków na realizację celów statutowych FAM stanowiły zakupy sprzętu laboratoryjnego niezbędnego do prowadzenia badań naukowych i dydaktyki. *od aparatu do posiewu krwi, analizatorów biochemicznych i cytometru przepływowego poczynając a na różnego rodzaju mikroskopach i czytnikach kończąc.* Niektóre z tych zakupów związane były z organizacją nowych jednostek badawczo-dydaktycznych (np. zakup *analizatora biochemicznego dla laboratorium analitycznego w Zakładzie Praktycznej Nauki Zawodu Analitykaczy sprzętu do laboratorium biochemicznego w Ośrodku Badawczo-Naukowo-Dydaktycznym Chorób Otepiennyc* inne - z zaopatrzeniem istniejących już jednostek w nowoczesną aparaturę naukową i diagnostyczną(np. zakup analizatora biochemicznego i mikroskopu badawczego dla Katedry i Zakładu Mikrobiologii, czytnika do mikropylek dla Katedry i Zakładu Biofizyki czy cytometru przepływowego dla Katedry i Zakładu Immunologii Klinicznej AM). W sumie dotychczas na sprzęt laboratoryjny Fundacja wydała ponad **3,2 mln zł**.

Inną kategorią wydatków Fundacji związanych z realizacją celów statutowych stanowiło bezpośrednie finansowe wsparcie działalności naukowo-dydaktycznej poszczególnych Katedr

i Klinik AM. Chodzi tu m.in. o *finansowanie konferencji naukowych, publikacji, udziału pracowników AM w Międzynarodowych Zjazdach i Konferencjach a także finansowe wsparcie studenckiego ruchu naukowego*. Do tej kategorii wydatków zaliczyć należy też *zakupy komputerów oraz sprzętu audiowizualnego*. W sumie na wsparcie działalności naukowo-dydaktycznej wydano dotychczas prawie **1,9 mln zł**

Osobną kategorią wydatków jest udział Fundacji w finansowaniu prowadzonych przez Akademię Medyczną remontów i modernizacji należących do niej obiektów.. Fundacja wspierała finansowo rewitalizację Muzeum Aptekarstwa, w tym renowację i rekonstrukcji mebli aptekarskich), remont biblioteki AM, remont Pracowni Badań Molekularnych Katedry i Kliniki Chorób Zakaźnych, Chorób Wątroby i Nabytych Niedoborów Odpornościowych czy też Pracowni Biologii Molekularnej Kliniki Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej. W sumie wydatki te dotychczas wyniosły prawie **1,9 mln złotych**.

Jest też pula wydatków (**ok. 1 mln zł**) Fundacji związana z *pomocą Szpitalom Klinicznym w rozwiązywaniu określonych sytuacji kryzysowych spowodowanych brakiem leków czy awarią sprzętu medycznego*.

W sumie, przez 20 lat swego istnienia , realizując cele statutowe Fundacja w sposób znaczący i widoczny przyczyniła się do realizacji ustawowych i statutowych celów Uczelni.

(przykłady wydatków na cele statutowe- patrz prezentacja)

Dr Włodzimierz Luty- Wiceprezes Zarządu, Skarbnik Fundacji.